

УДК 001.92:3781'243(075.3)(4)

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2021.6.23>

Інна ЗАЯРНА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 60, м. Київ, Україна, 01033

ORCID: 0000-0002-9464-096X

Бібліографічний опис статті: Заярна, І. (2021). До питання визначення критеріїв оцінки якості підручника з юридичної англійської мови. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 150–155, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2021.6.23>

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПІДРУЧНИКА З ЮРИДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Важливим аспектом професійної ініомовної підготовки майбутнього правника залишається належне навчально-методичне забезпечення дисциплін ініомовного спрямування, здатне врахувати як сучасні потреби юридичної практики України, так і новітні підходи до викладання іноземної мови для спеціальних цілей. Метою даного дослідження є визначення критеріїв оцінки якості підручника з юридичної англійської мови. Зазначається, що якісний підручник має відображати методичну систему діяльності викладача (викладання), систему діяльності студента (навчання) та зміст вивчаного (навчальний матеріал). Обґрунтовано, що для підручника з юридичної англійської мови характерна як макроструктура, основними компонентами якої є вступна частина у формі звернення до студентів, тематичні розділи, граматичний довідник, двомовний словник вивченої лексики, так і мікроструктура, яка складається із вправ і завдань різних типів і видів, а також позатекстових ілюстративних матеріалів. Основна увага в дослідженні приділена визначенню критеріїв оцінки якості підручника з юридичної англійської мови. Під якістю підручника авторка розуміє систему взаємосприятливих компонентів, що забезпечують виконання підручником його основних функцій та сприяють досягненню учнями необхідних предметних результатів освіти. Обґрунтовано, що критерії оцінки якості підручника з юридичної англійської мови повинні вимірювати його здатність реалізувати основні цілі навчання іноземної мови для професійного спілкування, а саме практичну, освітню, пізнавальну, розвиваючу, соціальну та соціокультурну. У межах статті авторка також розглядає на прикладі навчального видання *Legal English through the Prism of the Law of Ukraine: training manual* реалізацію окреслених критеріїв. Зазначається, що розглянуті аспекти у цій роботі можуть слугувати підґрунтям для розробки комплексного підручника для навчання юридичній англійській мові в умовах ЗВО.

Ключові слова: критерії оцінки, підручник, юридична англійська мова.

Інна ЗАІАРНА

PhD in Education, Associate Professor at the Department of Foreign Languages, Research and Education Law School of Taras Shevchenko National University of Kyiv, Volodymyrska str., 60, Kyiv, Ukraine, 01033

ORCID: 0000-0002-9464-096X

To cite this article: Zaiarna, I. (2021). Do pytannia vyznachennia kryteriiv otsinky yakosti pidruchnyka z yurydychnoi anhliiskoi movy [Towards the issue on determining the criteria for assessing the quality of a textbook on legal English]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 150–155, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2021.6.23>

TOWARDS THE ISSUE ON DETERMINING THE CRITERIA FOR ASSESSING THE QUALITY OF A TEXTBOOK ON LEGAL ENGLISH

An important aspect of prospective legal professionals' foreign language training is the proper educational and methodological support for respective disciplines, which ables to take into account both modern needs of Ukrainian legal practice and the latest approaches to teaching a foreign language for specific purposes. The aim of this study is to determine the criteria for assessing the quality of a textbook on legal English. The paper states that a quality textbook should reflect the methodological system of the teacher (teaching), the system of student activities (learning) and the content of teaching/learning (study material). The author substantiates that the textbook on legal English is characterized by both macrostructure, the main components of which are the introductory part, thematic sections, grammar

guide, bilingual glossary and microstructure, which consists of exercises and tasks of different types, as well as non-textual illustrative materials. The main focus of the study is on defining the criteria for assessing the quality of a textbook on legal English. In the article the quality of the textbook is seen as the system of mutually reinforcing components that ensure the implementation of the main functions of the textbook and help students achieve the necessary learning results of education. The paper substantiates that the criteria for assessing the quality of a textbook on legal English should measure its ability to achieve the main objectives of foreign language teaching for professional communication, namely practical, educational, cognitive, developmental, social and sociocultural. In the article, the author also considers the implementation of the outlined criteria on the example of Legal English through the Prism of the Law of Ukraine Training Manual. The author states that the aspects considered in this paper can serve as a basis for the development of a comprehensive textbook for teaching legal English.

Key words: *evaluation criteria, textbook, legal English.*

Актуальність проблеми. У сучасних умовах реформування юридичної освіти та у зв'язку із запровадженням в Україні з 2018 року Національного стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня освіти (Natsyonalnyi standart, 2018) виникає гостра потреба в розробці навчально-методичних матеріалів нового покоління (навчальних програм, підручників, посібників, тощо), зорієнтованих на формування у студентів-правників компетентностей, зокрема іншомовної комунікативної компетентності. Так, у межах Програми USAID «Нове правосуддя» командою міжнародних та національних експертів були розроблені дві модельні навчальні програми курсів з юридичної англійської мови, а саме *Model Legal English Syllabus* (Stolbova et al, 2021) та *Model Course Syllabus “Advanced Legal Writing”* (Grishyna et al, 2021). Успішна реалізація пропонованих програм неможлива без їх забезпечення високоякісними підручниками і навчальними посібниками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання розробки сучасного підручника з іноземної мови глибоко вивчається вітчизняними науковцями, зокрема, Д.В. Гриненко досліджувала особливості створення підручників з іноземної мови у країнах Європейського Союзу (Hrypenko, 2015); А.Є. Сем'янів розглядав формування компетентнісної моделі підручника з іноземної мови (Semianiv, 2019); Р.О. Гришкова визначила дидактичні та методичні умови, за яких організація роботи з підручником сприятиме формуванню у студентів навичок міжкультурного спілкування (Hryshkova, 2018). Питанню вдосконалення підручника з іноземної мови також присвячено низку праць зарубіжних науковців, серед яких К. Grenman (Grenman, 2010), Н. Reinders (Reinders, 2011), С. Richards (Richards, 2001) та інші.

У межах цієї статті науковий інтерес як об'єкт дослідження також становлять підручники та навчальні посібники, націлені на формування іншомовної комунікативної компетентності студентів-правників, зокрема *Буква закону : навчальний посібник з англійської мови для навчання професійного спілкування майбутніх правників* (Chernovatyi, Lypko, 2011), *Посібник з англійської мови для студентів-юристів* (Simonok, 2005), *Legal English through the Prism of the Law of Ukraine : training manual* (Zaiarna, Trubchaninova, 2021), *Legal path : навчально-практичний посібник* (Kuznetsova et al, 2017), *Introduction to International Legal English Student's Book: A Course for Classroom or Self-Study Use* (Krois-Lindner et al, 2008), *International Legal English Student's Book: A Course for Classroom or Self-Study Use* (Krois-Lindner et al, 2011), *Absolute Legal English Book (English for International Law)* (Callanan, Edwards, 2011), *English for Legal Professionals* (Frost, 2009).

Незважаючи на ґрунтовні напрацювання науковців у окресленій у цій статті проблематиці, питання розробки критеріїв оцінки якості підручників з юридичної англійської мови залишається малодослідженим.

Мета дослідження – розробити критерії оцінки якості підручників з юридичної англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з «ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять», підручник – це «навчальне видання, яке систематизовано відтворює зміст навчального предмету, курсу, дисципліни відповідно до офіційно затвердженої або експериментальної навчальної програми» (Savelieva, 2017: 34). Якісний підручник має відображати методичну систему діяльності викладача (викладання), систему

діяльності студента (навчання) та зміст виучуваного (навчальний матеріал) (Nakaz MON, 2018). Погоджуємося з позицією Н.Ф. Бориско, що підручнику з іноземної мови в цілому та юридичної англійської мови зокрема притаманна низка функцій, а саме: моделювальна, навчальна, управлінська, інформаційна, професіоналізуюча, мотивуюча, індивідуалізуюча, компенсаторна, контролююча, організаційно-планувальна, адаптивно-оптимізуюча, діагностична (Bogysko, 1999).

Г.М. Дзіман переконливо доводить, що зміст підручника з іноземної мови повинен розроблятися на чітко дібраному мовному, мовленнєвому, країнознавчому, ілюстративному та інших матеріалах у певні структурні одиниці (тематичні розділи, підрозділи, сюжетні ситуації тощо) (Dziman, 2020: 34). Погоджуємося з думкою вченої, що для підручника з юридичної англійської мови характерна як макроструктура, основними компонентами якої є вступна частина у формі звернення до студентів, тематичні розділи, підрозділи (уроки), граматичний довідник, деколи – країнознавчий глосарій, двомовний словник вивченої лексики), так і мікроструктура, яка складається із вправ і завдань різних типів і видів, а також позатекстових ілюстративних матеріалів (малюнків, світлин, схем, таблиць тощо) (Dziman, 2020: 34).

Окреслені аспекти підручника з юридичної англійської мови слугують для нас важливим підґрунтям для визначення критеріїв їх якості. Під якістю підручника услід за С.О. Міхеєвою будемо розуміти систему взаємосприяючих компонентів, що забезпечують виконання підручником його основних функцій та сприяють досягненню учнями необхідних предметних результатів освіти (Miheeva, 2017: 150). Саме тому запропоновані у цій роботі критерії оцінки якості підручника з юридичної англійської мови будуть вимірювати його здатність реалізувати основні цілі навчання іноземної мови для професійного спілкування, а саме практичну, освітню, пізнавальну, розвиваючу, соціальну та соціокультурну (Bakayeva et al, 2005: 6).

Отже, основними критеріями оцінки якості підручника з юридичної англійської мови є такі:

1. Здатність формувати у студентів-правників загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпе-

чення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

2. Здатність формувати у студентів загальні компетенції (декларативні знання, вміння й навички, компетенцію існування та вміння вчитися); сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволятиме студентам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ЗВО, так і після отримання диплома про вищу освіту.

3. Можливість залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей.

4. Здатність формувати у студентів загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість студентів як користувачів юридичної мови, а також їхнє позитивне ставлення до вивчення мови.

5. Можливість сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися і робити вагомий внесок як у вітчизняне, так і в міжнародне середовище, що постійно змінюється.

Здатність досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

Розглянемо на прикладі навчального видання *Legal English through the Prism of the Law of Ukraine : training manual* (Zaiarna, Trubchaninova, 2021) реалізацію окреслених критеріїв.

Навчальний посібник *Legal English through the Prism of the Law of Ukraine* має таку макроструктуру: Зміст, Передмова, 12 Розділів, Додатки, Аудіотранскрипти, Ключі до вправ, Словник, Список використаних джерел, Інформація про авторів.

Навчальний посібник *Legal English through the Prism of the Law of Ukraine* складається з 12 розділів, присвячених вивченню різних галузей українського права, його історії, а також особливостям юридичної освіти в Україні. Кожний розділ розроблений авторами відповідно до єдиної структури, містить такі обов'язкові частини, як Lead-in, Reading/Listening, Vocabulary, Grammar, Use of English,

і завершується завданнями на розвиток продукувальних умінь у письмі (Writing) та/або говорінні (Speaking). Особливої уваги заслуговує наявність такого структурного елементу, як Law in Practice, націленого на практичний аспект застосування права через роботу з українським законодавством та юридичними документами. У цьому аспекті варто відзначити ефективний добір навчальних текстів, які містять актуальну для юристів інформацію та можуть бути цікавими майбутнім правникам.

Навчальне видання відображає компетентнісний, комунікативний та конструктивістський підходи до вивчення іноземної мови для спеціальних цілей. Воно націлене на формування мовних навичок та мовленнєвих умінь у таких видах мовленнєвої діяльності, як читання, аудіювання, письмо і говоріння. Весь матеріал базується на автентичних текстах у галузі юри-

спруденції і супроводжується відповідними посиланнями.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, успішна реалізація Національного стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня освіти в аспекті іншомовної підготовки майбутнього правника вимагає розробки високоякісних підручників з юридичної англійської мови, необхідним компонентом укладання яких є визначення критеріїв оцінки їх якості. Окреслені у цій роботі критерії оцінки якості підручника з юридичної англійської мови сприяють реалізації всіх цілей навчання іноземній мові для професійного спілкування.

Розглянуті аспекти у цій роботі можуть слугувати підґрунтям для розробки комплексного підручника для навчання юридичній англійській мові в умовах ЗВО.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бориско Н.Ф. Концепция учебно-методического комплекса для практической языковой подготовки учителей немецкого языка (на материале интенсивного обучения) : монография. Киев : Изд. центр КГЛУ, 1999.
2. Буква закону : навчальний посібник з англійської мови для навчання професійного спілкування майбутніх правників / Л.М. Черноватий, І.П. Липко, В.Я. Міщенко та ін. ; за ред. Л.М. Черноватий, І.П. Липко. Харків : Право, 2011. 526 с.
3. Гриненко Д.В. Підручник з іноземної мови як один із ключових засобів забезпечення ефективності іншомовної освіти у школі: досвід країн Європейського Союзу, 2015. URL: <http://ipvid.org.ua/upload/iblock/8d8/8d819c1d41a4375ef9c0d7a2cee2be2b.pdf>
4. Гришкова Р.О. Сучасний підручник іноземної мови як засіб міжкультурного спілкування. *Наукові праці. Педагогічні науки*. Випуск 15, 2018. С. 165–169.
5. Дзіман Г.М. Формування у майбутніх військових фахівців з інформаційних технологій англійської компетентності в академічному письмі. Кандидатська дисертація ; Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Київ, 2020. 270 с.
6. Михеева С.А. Система формализованных критериев оценки школьного учебника. *Теоретические и прикладные исследования*. 2017. С. 147–183.
7. Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів : довідник для пед. та наук.-пед. працівників / уклад. Н.М. Савельєва. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. 80 с.
8. Національний стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/081-pravo-bakalavr.pdf>
9. Посібник з англійської мови для студентів-юристів / В.П. Сімонок, Т.І. Костюченко, Т.В. Олійник та ін. ; за заг. ред. проф. В.П. Сімонок. Харків : Право, 2005. 264 с.
10. Про затвердження Інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертами експертиз електронних версій проектів підручників : Наказ Міністерства освіти і науки України № 1183 від 31.10.2018.
11. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Бакаєва Г.Є., Борисенко О.А., Зуєнок І.І. та ін. Київ : Ленвіт, 2005. 119 с.
12. Сем'янів А.Є. Компетентнісний підхід у підручниках з іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 62, Т. 1. С. 74–79.
13. Callanan H. and Linda Edwards. Absolute Legal English Book (English for International Law), Delta Publishing, 2011.
14. Frost A. English for Legal Professionals, Oxford University Press Elt, 2009.
15. Grenman K. The future of printed school books. Finland : Utgivare, 2010. 42 p.
16. Grishyna O., Zaiarna I., Kyryievskiy O., Vorenberg A., Swenson D.R. Model Course Syllabus “Advanced Legal Writing”, Chemonics International Inc., 2021. 39 p.

17. Krois-Lindner A. and TransLegal. International Legal English Student's Book: A Course for Classroom or Self-Study Use, Cambridge University Press, 2011.
18. Krois-Lindner A., Firth M. and TransLegal. Introduction to International Legal English Student's Book: A Course for Classroom or Self-Study Use, Cambridge University Press, 2008.
19. Legal English through the Prism of the Law of Ukraine : training manual. S. A. Volhina, K. A. Yuzefovych, I. S. Zaiarna, O. Yu. Zhyhadlo ; I. S. Zaiarna, T. A. Trubchaninova (Eds.). Odesa : Publishing house "Helvetica", 2021. 394 p.
20. Legal path : навч.-практ. Посіб / Уклад.: О.Ю. Кузнецова, Л.О. Голубнича, Т.П. Бесараб та ін. Харків : Право, 2017. 188 с.
21. Reinders H. Do Classroom Textbooks Encourage Learner Autonomy, 2011. P. 265–272.
22. Richards C. J. The Role of Textbooks in a Language. Curriculum Development in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2001. P. 45–51.
23. Stolbova et al. Model Syllabus. Legal English Course, 2021. URL: https://docs.google.com/document/d/1f2e7WW_NEAcizNXun_cJITjngIP4Gtdw/edit?usp=sharing&oid=108473680469298683493&rtpof=true&sd=true

REFERENCES:

1. Borysko N. F. (1999). Kontseptsyia uchebno-metodycheskoho kompleksa dlia praktycheskoi yazykovoï podhotovky uchytelï nemetskoho yazyka (na materiyale yntensyvnoho obuchenyia) [The concept of educational and methodical complex for practical language training of German language teachers (on the material of intensive training)]. Kyev : Yzd. tsentr KHLU. (in Ukrainian)
2. Bukva zakonu : navchalnyi posibnyk z anhliiskoi movy dlia navchannia profesiinoho spilkuvannia maibutnikh pravnykiv [The letter of law : training manual for teaching legal English] / L. M. Chernovatyi, I. P. Lypko, V. Ya. Mishchenko, O. I. Petukhova, N. A. Soroka, T. M. Shchokina ; za red. L. M. Chernovatyi, I. P. Lypko. Kh. : Pravo, 2011. 526 s. (in Ukrainian)
3. Hrynenko D.V. (2015). Pidruchnyk z inozemnoi movy yak odyin iz kliuchovykh zasobiv zabezpechennia efektyvnosti inshomovnoi osvity u shkoli: dosvid krain Yevropeiskoho Soiuzu [A textbook on a foreign language as one of the key tools for ensuring the effectiveness of foreign language education in school: the experience of the European Union]. URL: <http://ipvid.org.ua/upload/iblock/8d8/8d819c1d41a4375ef9c0d7a2cee2be2b.pdf> (in Ukrainian)
4. Hryshkova R.O. (2018). Suchasnyi pidruchnyk inozemnoi movy yak zasib mizhkulturnoho spilkuvannia [Modern textbook of a foreign language as a means of intercultural communication]. Naukovi pratsi. Pedagogichni nauky. Vypusk 15. S. 165–169. (in Ukrainian)
5. Dziman, H.M. (2020). Formuvannia u maibutnikh viiskovykh fakhivtsiv z informatsiinykh tekhnolohii anhlo-movnoi kompetentnosti v akademichnomu pysmi [Development of English-language competence in academic writing in prospective military specialists in information technology]. (Kandydatska dysertatsiia). Natsionalnyi tekhnichnyi universytet Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi instytut imeni Ihoria Sikorskoho», Kyiv, Ukraina. 270 s. (in Ukrainian)
6. Mykheeva S.A. (2017). Systema formalizovannykh kryteriyev otsenky shkolnoho uchebnyka [The system of formalized criteria for evaluating a school textbook]. Teoretycheskye y prykladnye yssledovanyia. S. 147–183. (in Russian)
7. Navchalno-metodychne zabezpechennia osvitnikh komponentiv : dovidnyk dlia ped. ta nauk.-ped. pratsivnykiv [Educational and methodological support of educational components] / uklad. N. M. Savelieva. Poltava : PNPi imeni V. H. Korolenka, 2017. 80 s. (in Ukrainian)
8. Natsionalnyi standart vyshchoi osvity za spetsialnistiu 081 «Pravo» dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia osvity [National standard of higher education in specialty 081 "Law" for the first (bachelor's) level of education]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/081-pravo-bakalavr.pdf> (in Ukrainian)
9. Posibnyk z anhliiskoi movy dlia studentiv-iurystiv [English language guide for law students]. V. P. Simonok, T. I. Kostyuchenko, T. V. Oliinyk, T. M. Fomenko, L.O. Shyshkina ; Za zah. red. prof. V. P. Simonok. Kh. : Pravo, 2005. 264 s. (in Ukrainian)
10. Pro zatverdzhennia Instruktyvno-metodychnykh materialiv dlia provedennia ekspertamy ekspertyz elektronnykh versii proektiv pidruchnykiv [On the statement of instructional and methodical materials for carrying out by experts of examinations of electronic versions of projects of textbooks]. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy № 1183 vid 31.10.2018. (in Ukrainian)
11. Prohrama z anhliiskoi movy dlia profesiinoho spilkuvannia [English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities]. Kolektyv avtoriv: H.Ie.Bakaieva, O.A.Borysenko, I.I.Zuienok, V.O.Ivanishcheva, L.I.Klymenko, T.I.Kozymyrska, S.I.Kostryska, T.I.Skrypyk, N.Iu.Todorova, A.O.Khodtseva. K. : Lenvit, 2005. 119 s. (in Ukrainian)

12. Sem`ianiv A.YE. (2019). Kompetentnisnyi pidkhdid u pidruchnykakh z inozemnoi movy. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh, № 62, Т. 1, S. 74–79. (in Ukrainian)
13. Callanan H. and Linda Edwards. (2011). Absolute Legal English Book (English for International Law), Delta Publishing. (in English)
14. Frost A. (2009). English for Legal Professionals, Oxford University Press Elt. (in English)
15. Grenman K. (2010). The future of printed school books. Finland : Utgivare, 42 p. (in English)
16. Grishyna O., Zaiarna I., Kyryievskiy O., Vorenberg A., Swenson D.R. (2021). Model Course Syllabus “Advanced Legal Writing”, Chemonics International Inc., 39 p. (in English)
17. Krois-Lindner A. and TransLegal. (2011). International Legal English Student’s Book: A Course for Classroom or Self-Study Use, Cambridge University Press. (in English)
18. Krois-Lindner A., Firth M. and TransLegal. (2008). Introduction to International Legal English Student’s Book: A Course for Classroom or Self-Study Use, Cambridge University Press. (in English)
19. Legal English through the Prism of the Law of Ukraine : training manual. S. A. Volhina, K. A. Yuzefovych, I. S. Zaiarna, O. Yu. Zhyhadlo ; I. S. Zaiarna, T. A. Trubchaninova (Eds.). Odesa : Publishing house “Helvetica”, 2021. 394 p. (in English)
20. Legal path : navch.-prakt. posib. Uklad.: O. Yu. Kuznetsova, L. O. Holubnycha, T. P. Besarab ta in. Kharkiv : Pravo, 2017. 188 s. (in English)
21. Reinders H. (2011). Do Classroom Textbooks Encourage Learner Autonomy. P. 265–272. (in English)
22. Richards C. J. (2001). The Role of Textbooks in a Language. Curriculum Development in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press. P. 45–51. (in English)
23. Stolbova et al. (2021). Model Syllabus. Legal English Course. URL: https://docs.google.com/document/d/1f2e7WW_NEAciZNXun_cJITjngIP4Gtdw/edit?usp=sharing&oid=108473680469298683493&rtpof=true&sd=true (in English)